

Bezoekadres: Stadhuis Coolsingel 40
3011 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl
E-mail: bbo@rotterdam.nl
Inlichtingen: J. Verbeek
Telefoon: 06 2313 9740

Portefeuillehouder: SOI
Cluster: Stadsontwikkeling
Ons kenmerk: BS16/00836 – 18bb4998
Uw kenmerk: 16bb6486

Betreft: Motie 'Stortkoker 2.0' (16bb6486)

Datum: B&W 26 juni 2018

Aan de gemeenteraad

Onderwerp:

Afdoening Motie Stortkoker (16bb6486)

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

De gemeenteraad heeft op 25 augustus 2016 de motie 'Stortkoker 2.0', J. Bokhove, GroenLinks, (16bb6486) aangenomen waarin het college wordt verzocht om in kaart te brengen welke duurzame ontwikkelingen en kansen er zijn op het gebied van afvalinzameling in hoogbouw en dit actief aan ontwikkelaars te communiceren.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/begroting/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Niet van toepassing

Toelichting:

In eerdere berichten hebben wij u reeds geïnformeerd over de kaders waarbinnen de clusters Stadsontwikkeling en Stadsbeheer opereren bij de inzameling van afval. Schone Stad moet in staat gesteld worden om efficiënt afval in te zamelen. Afval scheiden gebeurt succesvol als het voor de burger gemakkelijk wordt gemaakt, bijvoorbeeld als oud-papier dicht in de buurt kan worden ingezameld of aan de deur wordt opgehaald. Tevens worden de uitgangspunten van City Lounge voor een aantrekkelijke buitenruimte bewaakt. Er zijn aantrekkelijke plinten nodig voor een goede sfeer op straat. Als laatste is het zo dat in het huidige bouwbesluit niet meer de eis is opgenomen tot het treffen van een in pandige voorziening voor opslag van huishoudelijk afval.

Natuurlijk blijft de inzet om, samen met de verschillende projectontwikkelaars en toekomstige bewoners, ruimte te reserveren in nieuwe hoogbouw voor de tijdelijke opslag van afval. Hiermee wordt een optimaal faciliteren van het scheiden van afval verzekerd, alsmede het verzorgen van kwalitatief goede buitenruimte.

Huidige opgave in de binnenstad

Het huidige uitgangspunt is om de binnenstad de komende jaren verder te verdichten. Daarnaast is het beleid erop gericht om werkgelegenheid in de binnenstad te stimuleren. De druk op de schaarse buitenruimte is daarmee groot. Meer hoogbouw is daarmee een logisch gevolg. Wij omarmen daarom de strekking van de motie en achten nader onderzoek naar innovatieve, toekomstbestendige manieren van afvalinzameling, in met name de hoogbouw, noodzakelijk.

Afvalstoffenverordening

In de Rotterdamse Afvalstoffenverordening zijn regels opgenomen over het beheer van huishoudelijke en andere afvalstoffen. Het beheer van afvalstoffen betekent ook het correct aanbieden en inzamelen van afvalstoffen. Dit wil zeggen op de juiste plaats, het juiste tijdstip en in het doelmatigste (voorgeschreven) inzamelmiddel voor de stromen afval die afzonderlijk moeten worden ingezameld. Voor burgers geldt immers op basis van de Afvalstoffenverordening (artikel 3) een verplichting tot het gescheiden aanbieden van verschillende soorten afval(fracties), te weten:

- klein chemisch afval;
- verpakkingsglas;
- oud papier en karton;
- kunststof verpakkingen;
- textiel;
- wit- en bruingoed;
- grof tuinafval;
- gft-afval.

Ingevolge artikel 4 Afvalstoffenverordening kan de inzameling plaatsvinden via:

- een inzamelmiddel voor de gebruiker van een perceel (hiermee wordt bedoeld op de minicontainers bij laagbouw voor rest, papier, gft);
- een inzamelvoorziening voor de gebruikers van een aantal percelen (dit zijn de rolcontainers voor rest en ondergrondse containers voor rest, papier en glas);
- een inzamelvoorziening op wijkniveau (dit zijn de containers, bovengronds, voor textiel en plastic);
- een gemeentelijk brengdepot op lokaal of regionaal niveau (milieuparken).

Het college kan aanwijzen via welk - al dan niet van gemeentewege - verstrekt inzamelmiddel of via welke inzamelvoorziening de inzameling van een bepaalde categorie huishoudelijke afvalstoffen ten behoeve van de gebruiker van een perceel plaatsvindt. Deze aanwijzing is vastgelegd in de verschillende uitvoeringsbesluiten.

Ervaringen elders

Er is naar aanleiding van de motie onderzocht welke ervaringen beschikbaar zijn met afvalinzameling in hoogbouw. De voornaamste bevindingen daarvan zijn samengevat en treft u aan in bijlage 1. Zichtbaar hierin is dat elk systeem zijn voor- en nadelen heeft. Zo hanteert men in San Jose (Verenigde Staten) een systeem van nascheiding. De verschillende fracties worden door elkaar afgevoerd. Nascheiding van restafval kan veel opleveren voor de verschillende fracties zoals plastic, metalen etc. maar de winst voor het organisch afval is beperkt, deze is namelijk te veel vervuild om als mest te gebruiken. In California willen ze juist expliciet (middels beleid) geen storkokers in hoogbouw vanwege de vervuiling door organisch materiaal en daardoor ontstaan van verstoppingen, wat veel kosten met zich meebrengt om het op te lossen.

Diftar is een systeem dat zowel in Seoel als op verschillende plekken in Nederland wordt toegepast. Hierbij betaalt men naar rato van de hoeveelheid (rest)afval dat men aanbiedt. Daarnaast wordt de burger optimaal gefaciliteerd om alle fracties uit het restafval te halen door veel ophaalpunten in te regelen. Dit is een financiële prikkel om afval goed te scheiden aan de voorkant. Het nadeel is wel dat sommige mensen de neiging hebben om hun afval dan elders (in nabij gelegen gemeenten die een ander systeem hanteren) te dumpen, of restafval bij plastic of gft-afval te doen (waardoor die afvalstromen vervuild raken en minder goed bruikbaar zijn), zodat het hen geen geld kost.

Een alternatief voor rolcontainers en ondergrondse containers in de openbare ruimte is een Ondergronds Afvaltransportsysteem (OAT), welke is toegepast in Stockholm en Almere. Dit systeem is nog niet volledig uit ontwikkeld en kent nog regelmatig verstoppingen met de bijbehorende overlast en kosten. Daarnaast is er ruimte in de ondergrond nodig om dit te implementeren. De ondergrond van de binnenstad van Rotterdam zit vol met kabels, leidingen en metrobuizen, waardoor het toepassen van dit systeem niet realistisch is.

Als laatste variant op het huidige systeem van ophalen is de hoogfrequente ophaaldienst, zoals dat in Milaan gebeurt. Het voordeel hiervan dat er minder ruimte nodig is om vuil op te slaan in en nabij woongebouwen. Nadeel is dat er zeer vaak containers op de stoep staan en dat er veel mankracht nodig is (lees: kosten) om zo vaak te rijden.

Alles beschouwend is er op dit moment, ook elders en voor zover bekend, geen concept beschikbaar dat in Rotterdam als algemene nieuwe inzamelmethode geïmplementeerd kan worden. Het blijft vooralsnog maatwerk waarbij per gebied of individueel bouwplan de nadelen zoveel mogelijk zijn geëlimineerd en de voordelen worden gemaximaliseerd. In afstemming met projectontwikkelaars en aan de hand van specifieke casussen moeten de beste toepassingen worden gevonden.

Projectontwikkelaars

Om projectontwikkelaars verder in te lichten wordt afvalscheiding in hoogbouw op de agenda van het POR (Platform Ontwikkeling Rotterdam) gezet. Het POR bestaat uit projectontwikkelaars en beleggers die veelvuldig en langjarig in Rotterdam actief zijn. Zij komen meerdere malen per jaar bijeen in aanwezigheid van vertegenwoordigers van Stadsontwikkeling en wethouder SO&I. Binnen het platform wordt ingezet op een gezamenlijke, actieve bijdrage aan een duurzame (waarde) ontwikkeling van de stad. In het najaar van 2017 was een bijeenkomst toegespitst op resilience en duurzaamheid. Daarbij is ook afvalinzameling en –verwerking aan de orde gesteld. Diverse marktpartijen studeren op vernieuwende concepten voor afvalinzameling. De onderwerpen resilience/duurzaam/circulair zijn regelmatig terugkerende thema's in bijeenkomsten met projectontwikkelaars. Zij zullen actief geïnformeerd en uitgedaagd worden om mee te denken.

Maritiem District

Het Maritiem District is door de grote hoeveelheid nieuwbouwwontwikkelingen die gaande is een proeftuin. Er zal goed nagedacht moeten worden hoe om te gaan met de forse groei in het aantal bewoners en het daarmee gepaard gaande hoeveelheid afval. Er is onlangs gemeten hoeveel afval er daadwerkelijk uit de hoogbouw Red Apple wordt afgevoerd.

De hoeveelheid afval was substantieel minder dan de gemiddelden waar het cluster SB van uit ging. Met deze nieuwe inzichten zal naar passende oplossingen gezocht worden, die zowel in pandig als in de buitenruimte of juist een mix van deze twee kunnen worden gevonden.

RCD

In het RCD is bij de nog uit te geven gemeentelijke ontwikkellocaties aan weerszijden van het station (Delftseplein en Conradstraat) het uitgangspunt om heel hoogwaardige, duurzame gebouwen te realiseren, waarbij energie-neutraliteit en circulariteit van groot belang zijn. Vanuit dit uitgangspunt worden ontwikkelende partijen uitgedaagd om het hoogst haalbare op deze onderdelen te realiseren. De oplossing voor de afvoer van afval is in deze hoogstedelijke omgeving niet eenvoudig, vandaar de inzet op duurzaamheid en circulariteit als ook de innovatiekracht van de ontwikkelaars om de afvalstroom zoveel mogelijk te beperken. In de tender(s) van het RCD, te beginnen bij het Delftseplein, zal bij de uitvraag de markt uitgedaagd worden om met een goede oplossing te komen voor het scheiden van afval.

Resumerend is er dus geen vernieuwend afvalinzamelingsconcept dat zonder meer en algemeen toepasbaar is voor Rotterdam. Het daadwerkelijk toepassen van storkokers in hoogbouw (waar de motie overigens niet letterlijk om vraagt) zien wij op basis van ervaringen in het buitenland niet als een wenselijke oplossingsrichting. We zullen blijven zoeken naar vernieuwende concepten en projectontwikkelaars uitdagen om bij nieuwbouw veel aandacht te besteden aan de inzameling van afval. Daarbij pleiten wij ervoor om dit te verankeren in een nieuw op te stellen Binnenstadsplan. Het is echter aan een nieuw college om daartoe te besluiten. Vooruitlopend daarop hebben de clusters Stadsontwikkeling en Stadsbeheer een opdracht gekregen om het onderwerp afvalinzameling toe te voegen in de 'Vuistregels voor bouwen in de Binnenstad' (zie: <https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/vuistregels-bouwen-binnenstad>).

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en stellen u voor de motie 'Storkoker 2.0' (16bb6486) als afgedaan te beschouwen.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Niet van toepassing

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

C.M. Sjerps

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlage(n):

1. Onderzoek afvalinzameling hoogbouw in het buitenland